

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/6/2021
Identifikačné číslo spisu: 3820203292
Dátum vydania rozhodnutia: 25.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3820203292.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členov senátu JUDr. Ľubora Šeba, JUDr. Márie Trubanovej, PhD. JUDr. Zdenky Reisenauerovej, JUDr. Eriky Šobichovej, JUDr. Violy Takáčovej, PhD. (sudca spravodajca), a JUDr. Miroslavy Janečkovej, vo veci žaloby žalobcu: F. D., bytom X., 1. H. XXXX/XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. JURKOVEC ADVOKAT DK, s.r.o., so sídlom Dolný Kubín, M.R. Štefánika 1822, v mene ktorej koná JUDr. Roman Veselovský, advokát a konateľ, proti žalovanému Loveckému spolku Ľubín, so sídlom v Zemianskych Kostoľanoch, IČO: 006 294 56, o určenie, že žalobca je členom výboru žalovaného, vedenej na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 13S/55/2020, o nesúhlase Krajského súdu v Trenčíne s postúpením mu veci Okresným súdom Prievidza, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci je d ô v o d n ý.

Vecne príslušným súdom na konanie v prvej inštancii je Okresný súd Prievidza.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Prievidza 31. júla 2020 domáhal určenia, že žalobca je členom výboru žalovaného.

2. Okresný súd Prievidza uznesením zo 17. septembra 2020 č. k. 8C/21/2020-56 postúpil vec Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu vecne príslušnému na konanie a rozhodovanie. V odôvodnení uviedol, že zo žaloby je zrejmé, že žalovaný je poľovníckou organizáciou podľa § 32, § 33 a § 34 a § 80 ods. 9 zákona č. 274/2009 Z.z., ktorá funguje v súlade so Stanovami a je ako poľovnícka organizácia evidovaný v registri poľovníckych združení. Keďže rozhodnutie o vylúčení žalovaného ako člena výboru žalovaného bolo vydané v čase účinnosti zákona č. 274/2009 Z.z., na konanie podľa ktorého sa vzťahuje Správny poriadok, sú na prejednanie žaloby príslušné krajské sudy.

3. Krajský súd v Trenčíne, s poukazom na ustanovenia § 18 ods. 4 a § 8 S.s.p. vyslovil nesúhlas s postúpením mu veci Okresným súdom Prievidza a predložil vec na rozhodnutie kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Podľa predkladajúceho súdu nejde o vec patriacu do správneho

súdnicstva. Z obsahu žaloby, ale ani z petitu žaloby nevyplýva, že by sa žalobca, ktorý je fyzickou osobou, domáhal proti žalovanému, ktorý je správnym orgánom, preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného orgánom verejnej správy, prípadne ochrany pred nečinnosťou orgánu verejnej správy, ale domáha sa určenia práva (spadajúceho pod procesný režim ustanovenia § 137 písm. c) C.s.p.), a teda nejde o správnu žalobu. Správny súd, t.j. súd v správnom súdnicstve nemôže rozhodovať o veciach, ktoré patria do právomoci civilného súdu v zmysle ustanovenia § 3 C.s.p., teda súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. V tomto smere považoval za potrebné uviesť, že S.s.p. správneho súdu ani neumožňuje, aby o žalobe rozhodol tak, že určí, že žalobca je členom výboru žalovaného.

4. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti [§ 18 ods. 4 a § 8 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“) v spojení s § 11 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“)] po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci je dôvodný.

5. Predmetom konania je určenie, že žalobca je členom výboru žalovaného. Súd prvej inštancie mal za to, že prejednávaná vec je vecou patriacou do správneho súdnicstva, na konanie o ktorej sú vecne príslušné krajské sudy, postúpil Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu vecne príslušnému na konanie. Krajský súd v Trenčíne s postúpením veci nesúhlasil z dôvodu, že nejde o vec patriacu do správneho súdnicstva a predložil ju na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

6. Podľa § 18 ods. 4 S.s.p. ak súd postúpi vec správneho súdu, ktorý s tým nesúhlasí z dôvodu, že nejde o vec patriacu do správneho súdnicstva, správny súd ju predloží na rozhodnutie kompetenčnému senátu najvyššieho súdu, ktorého rozhodnutím sú sudy viazané.

7. Žalobca v žalobe namieta, že žalovaný mal so spoločnosťou AFG uzatvorenú dohodu, že pokiaľ sa bude zúčastňovať činnosti orgánov žalovaného, bude mať vo výbore žalovaného miesto jedného člena výboru. Na základe týchto podmienok sa stal žalobca členom výboru a aj predsedom žalovaného. Dňa 1. mája 2020 počas žalobcom v zmysle stanov zvolanej schôdze výboru žalovaného ostatní členovia zmenili program tak, že jediným bodom bolo odvolanie žalobcu z funkcie predsedu žalovaného. Po odvolaní predsedu ostatní členovia výboru schôdzu ukončili. Listom z 5. mája 2020 žalovaný oznámil žalobcovi, že bol odvolaný z funkcie predsedu žalovaného, ale aj člena výboru žalovaného. Prítom schôdze výboru, ktorá by rozhodla o vylúčení žalobcu z výboru, sa žalobca nezúčastnil, nebol o nej ani upovedomený, ani na ňu pozvaný. Nedošlo ani k dodržaniu lehoty stanovenej Stanovami žalovaného na zvolanie ďalšieho zasadnutia výboru.

8. Pre určenie vecnej príslušnosti je potrebné v prvom rade vyriešiť otázku, či v prejednávannej veci ide o preskúmanie rozhodnutia v správnom súdnicstve alebo o určovaciu občianskoprávnu žalobu.

9. Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 274/2009 Z. z.“) na účely tohto zákona sa poľovníckou organizáciou rozumie právnická osoba zriadená podľa tohto zákona, ktorá a/ je organizáciou, ktorá nie je založená na účel dosiahnutia zisku, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovných lístkov, a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovania oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva, b/ má sídlo na území Slovenskej republiky, c/ je zapísaná v centrálnom registri, ktorý vedie ministerstvo, d/ riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými, všeobecne záväznými právnymi predpismi. Podľa ods. 2, poľovnícka organizácia môže mať svoje organizačné zložky, ktoré majú právnu subjektivitu v rozsahu určenom v stanovách poľovníckej organizácie.

10. Podľa § 80 ods. 9 zákona č. 274/2009 Z.z. občianske združenie registrované na výkon práva poľovníctva podľa osobitného predpisu (zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov) je poľovníckou organizáciou podľa tohto zákona.

11. Kompetenčný senát najvyššieho súdu už v uznesení zo 6. februára 2018 sp. zn. 1KO/54/2017 uviedol, že jednou zo zložiek verejnej správy je aj zájmová samospráva. Medzi zájmovú samosprávu patria najmä rôzne stavovské organizácie, pričom tento okruh nie je definitívny. Organizácie patriace do zájmovej samosprávy sú založené na zájmovom princípe, členstvo v zájmovej korporácii vyžaduje prejav vôle záujemcu o členstvo so splnením ďalších špecifických podmienok. Na základe vyššie uvedenej charakteristiky možno zhodnotiť, že poľovnícka organizácia je zájmová samospráva sui generis, a teda rozhodnutia poľovníckej organizácie by mohli za určitých podmienok podliehať súdnemu prieskumu v správnom súdnictve. Tu však nemožno opomenúť nevyhnutnú podmienku, a to, aby išlo o rozhodnutia vydané v oblasti verejnej správy a vo verejnom záujme. Kompetenčný senát nevidí dôvod sa od týchto záverov odlišovať. Pre porovnanie judikatúry pozri aj uznesenia kompetenčného senátu sp. zn. 1KO/29/2017, prípade sp. zn. 1KO/16/2019.

12. Zo skutkových zistení v danom prípade vyplývajúcich z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobca žiadal o určenie, že je členom výboru poľovníckeho združenia, ktoré je treba považovať za poľovnícku organizáciu v zmysle § 32 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z. z. Zákon č. 274/2009 Z. z. neupravuje priamo vzťahy medzi členmi poľovníckej organizácie, iba všeobecne ustanovuje, že poľovnícka organizácia riadi svoju činnosť stanovami.

13. Podľa § 6 ods. 1 S.s.p. správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Podmienkou na to, aby niektoré rozhodnutia mohli byť preskúmané v rámci správneho súdnictva je tá, aby išlo o rozhodnutie orgánu alebo osoby uvedenej v tomto ustanovení, čo však v prípade rozhodnutia orgánov poľovníckej organizácie v danom prípade nemožno konštatovať. S poukazom na podstatu prejednávanej veci je nesporné, že takéto rozhodnutie je síce rozhodnutím o právach a povinnostiach člena organizácie ako fyzickej osoby, ale nie je rozhodnutím vydaným vo verejnom záujme (v oblasti verejnej správy).

14. V prejednávanej veci vystupujú účastníci ako súkromnoprávne subjekty, ktoré rozhodujú na základe stanov združenia (organizácie) a dohody medzi žalovaným a spoločnosťou AFG v zájmovej oblasti členov žalovaného, teda iba v oblasti súkromnej a nie v oblasti verejnej. Rozhodnutia nie sú realizáciou verejnej moci, ani nesledujú žiaden verejný záujem alebo cieľ. Ani zákon o poľovníctve ani žiadny iný zákon poľovníckym organizáciám nezveril rozhodovaciu právomoc o právach a povinnostiach ich členov práve z dôvodu, že tieto sú internou, súkromnoprávnou záležitosťou združenia. Preto takéto rozhodnutia nemôžu podliehať súdnemu prieskumu v správnom súdnictve v zmysle § 6 ods. 2 S.s.p. Takémuto prieskumu by podliehali len v prípade, ak by sa týkali oblasti verejnej správy a zákon (nie predpis nižšej právnej sily alebo ich interný akt) by im v tomto smere zveril právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb.

15. Vzhľadom k tomu, že vzťah poľovníckej organizácie a jej člena vo veciach týkajúcich sa uplatnenia práv členov organizácie, ako je právo byť volený do orgánov združenia, je vzťahom súkromnoprávnym a nespadá do oblasti verejnej správy, je treba považovať za právne konformné v predmetnej právnej veci postupovať podľa ustanovení Civilného sporového poriadku a preskúmať žalobu na základe podanej žaloby v klasickom občianskoprávnom konaní, s poukazom na to, že v prejednávanej veci ide o občianske konanie „sui generis“, v ktorom ustanovenia Správneho súdneho poriadku aplikovať nemožno, pretože rozhodnutia výboru žalovaného bezpochyby nemožno považovať za rozhodnutia v oblasti verejnej správy.

16. Pokiaľ Okresný súd Prievidza v uznesení, ktorým postúpil vec správne súdu, poukazoval na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžr/157/2011 je treba povedať, že bolo neskoršou judikatúrou prekonané. Novšia judikatúra je v predmetnej súvislosti aj podstatne konkrétnejšia (bod 11.). Navyac išlo o preskúmanie rozhodnutia o vylúčení člena poľovného združenia, čo je na rozdielne rozhodnutie oproti rozhodnutiu o odvolaní osoby z funkcie v orgáne poľovníckeho združenia.

17. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti kompetenčný senát najvyššieho súdu dospel k záveru, že v zmysle § 2, § 3 a § 6 S.s.p. a § 137 C.s.p. nejde o vec patriacu do správneho súdnictva a podľa § 12 C.s.p. v spojení s § 13 a § 15 ods. 1 C.s.p. je na konanie v prvej inštancii vecne a miestne príslušný súd uvedený vo výrokovej časti tohto uznesenia.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 7 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.